

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2204/2022
14.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић, Гордане Комненић, Добриле Страјина и Зорана Хацића, чланова већа, у парници из радног односа АА из ..., чији је пуномоћник Вук Вукићевић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Лаза Костић“ у Ковиљу, коју заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1460/22 од 04.04.2022. године, у седници одржаној дана 14.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1460/22 од 04.04.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1460/22 од 04.04.2022. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1730/21 од 09.12.2021. године и допунска пресуда тога суда П1 1730/21 од 03.02.2022. године исправљена решењем тога суда П1 1730/21 од 21.02.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као **НЕОСНОВАН** тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој за период од 01.03.2018. године до 01.03.2021. године исплати и то:

-на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 117.417,50 динара са затезном каматом од 24.11.2021. године до исплате, као и износ од 23.811,59 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 23.11.2021. године,

-на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора износ од 82.969,29 динара са затезном каматом до 24.11.2021. године до исплате, као и износ од 16.411,11 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 23.11.2021. године,

-на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора износ од 82.969,29 динара са затезном каматом од 24.11.2021. године до исплате, као и износ од 16.411,11 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 23.11.2021. године ка и да на износе накнаде трошкова за исхрану у току рада и накнаде регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.03.2018. године до 01.03.2021. године за тужиљу уплати Фонду ПИО Филијала Нови Сад доприносе за пензијско и инвалидско осигурање по стопи која буде важила на дан уплате, као и да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 51.000,00 динара са законском затезном каматом.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да туженој накнади трошкове поступка у износу од 70.900,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1730/2021 ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиљи за период од 01.03.2018. године до 01.03.2021. године исплати и то на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 117.417,50 динара са затезном каматом од 24.11.2021. године до исплате, као и износ од 23.811,59 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 23.11.2021. године; На име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора износ од 82.969,29 динара са затезном каматом од 24.11.2021. године до исплате као и износ од 16.411,01 динар на име затезне камате обрачунате од доспелости до 23.11.2021. године. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати 51.000,00 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Допунском пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1730/2021 од 03.02.2022. године обавезана је тужена да на износе накнаде трошкова за исхрану у току рада и накнаде регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.03.2018. године до 01.3.2021. године за тужиљу уплати Фонду ПИО – Филијала Нови Сад доприносе за пензијско и инвалидско осигурање по стопи која буде важила на дан уплате.

Решењем Основног суда у Новом Саду П1 1730/2021 од 21.02.2022. године исправљена је допунска пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1730/2021 од 03.02.2022. године, тако што у уводу исте уместо назива туженог Предшколска установа „Радосно детињство“ из Новог Сада, улица Павла Симића број 9 МБ..., БИП ...“ треба да стоји назив туженог „Основна школа“ „ Лаза Костић“ из Ковиља, улица Лазе Костића број 42, МБ ..., БИП

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1460/22 од 04.04.2022. године одбијене су жалбе тужене и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1730/21 од 09.12.2021. године у делу одлуке о тужбеном захтеву и допунска пресуда основног суда у Новом Саду П1 1730/21 од 03.02.2022. године, исправљена решењем Основног суда у Новом Саду П1 1730/21 од 21.02.2022. године потврђене.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права с позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Према одредби члана 404. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11....55/14) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног

касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Поступајући у складу са цитираном одредбом закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је имајући у виду различиту судску праксу Апелационог суда у истој чињенично правној ситуацији дозволио одлучивање о посебној ревизији тужене.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. ЗПП и нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца се налази у радном односу код тужене и у спрном периоду је обављала послове ... са коефицијентом за обрачун плате од 6,30. Тужена је тужилци у спорном периоду обрачунавала и исплаћивала плату тако што је основицу коју објављује Влада Републике Србије множила са коефицијентом радног места за послове ... која износе 6,30, након чега је целокупно обрачунату плату са увећањима и накнадама упоређивала са минималном зарадом и по потреби попуњавала до износа минималне зараде. На обрачунским листама плате за тужену нису исказане накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора као посебне ставке.

Имајући у виду наведено, нижестепени судови налазе да тужилци у спорном периоду нису исплаћиване накнаде и на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, с обзиром на то да када се коефицијент тужилце помножи са ценом рада, плата није одговарала висини минималне зараде, на основу чега су извели закључак да у коефицијену за обрачун плате тужилци нису биле садржане предметне накнаде из ових разлога су усвојили тужбени захтев у наведеним износима.

Према становишту Врховног касационог суда ревизијом се основано указује да нижестепени судови су погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 1. став 1. тачка 3. Закона о платама о државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01...21/16) који се примењује на школе – установе не ради обезбеђења и остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом одређеног интереса у области образовања прописано је да се овим законом уређује и начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања између осталих и запослених у јавним службама које се финансирају из буџета републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Чланом 4. став 2. истог закона прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Коефицијент за обрачун и исплату плате запослених у школама одређени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“ број 44/01 са изменама). Влада Републике Србије и репрезентативни синдикати закључили су посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима („Службени гласник РС“ број 21/15 и 92/20) којим су поред осталог уредили права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада запослених у основним школама, средњим школама и домовима ученика, којима се средства за плате обезбеђују у буџету Републике Србије.

Међутим, имајући у виду да истим није уговорено ни право запослених на исплату накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, произилази да када су у питању наведене накнаде за запослене у школама се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је приписано да

коэффицијент изражава сложеност, одговорност, услове рада и стручну спрему као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регресе за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коэффицијента основне плате за тужиљу од 6,30 у исплатним листама не види који је проценат или номинални износа који представља наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како су то нижестепени судови утврдили (параметрима посебних колективних уговора у РЈ: за делатност путне привреде, јавно комунална предузећа и слично), нити то подразумева да део коэффицијента тужиљи поуздано не садржи предметне трошкове.

Код овако утврђене чињеничне и правне ситуацији по оцени Врховног касационог суда тужена нема право на тражене накнаде јер јој је тужена плату обрачунавала и исплаћивала у складу са утврђеним коэффицијентом (у којем се према законској одредби садржани додаци за исхрану и регрес), због чега су пресуде преиначене и тужбени захтев тужиље одбијен као неоснован.

Из наведених разлога применом члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Тужена је успела у поступку па је тужиља обавезана да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 70.900,00 динара применом члана 153, 154, 163. и 165. став 2. ЗПП. Туженој су досуђени опредељени трошкови који обухватају састав одговора на тужбу 9.000,00 динара, заступања на два рочишта по 10.500,00 динара, састав жалбе и ревизије по 18.000,00 динара према Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12...37/21, као и судска такса на жалбу 4.900,00 динара одмерену према Закону о судским таксама („Службени гласник РС“ број 128/24 и 106/15).

**Председник већа-судија
Бисерка Живановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић